

Datum: dinsdag 2 december 2014

Aanwezig: Voorzitter: Ruth Nelemaat, leden: Ton van Angeren, Gert-Jan Ankoné, Gien Baltus, Anja van Dam, Driss el Gharnati, Marzoug Lehiba, Petra Nuyens, Frank van de Peppel, Hans Redeker, Mirjam Stolp, Corinne Visser, Frits de Vries, ambtelijk secretaris: Saskia Augustin (verslag)

Afwezig: Josja Regout, Jurry Smit, Douwe Reinders (met bericht)

Gasten: Wethouder Joyce Langenacker, Eric Dorscheidt, Mona de Bruijn en Touria Rbib (SoZaWe)

1. Opening en vaststelling agenda

Ruth opent de vergadering en heet iedereen welkom en een speciaal welkom voor wethouder Joyce Langenacker. Alle drie de wethouders die verantwoordelijk zijn voor het sociaal domein zijn in ieder geval één keer per jaar aanwezig bij een vergadering van de Participatieraad. De volgorde van deze agenda is gewijzigd; een aangepaste versie is uitgedeeld, het agendapunt “evaluatie Participatieraad” is doorgeschoven naar de volgende vergadering.

2. Mededelingen

Er is een extra agendapunt toegevoegd, de ombudsfunctie, met een toelichting van Gert-Jan.

3. Presentatie Pilot 300 door Mona de Bruijn en Touria Rbib van de afdeling SoZaWe.

Op verzoek van Eric Dorscheidt, hoofd SoZaWe, is deze pilot gestart met als doel te onderzoeken hoe het WWB-bestand omlaag gebracht kan worden. Er is namelijk niet alleen veel instroom in de bijstand, maar ook de uitstroom is laag; eenmaal in het bestand blijven klanten lang zitten.

Er is een multidisciplinair team opgericht met daarin medewerkers van verschillende afdelingen binnen SoZaWe, zoals Handhaving en Schuldienstverlening en in sommige gevallen ook externe partijen. Dit team is op 1 mei 2014 gestart met het doorlichten van het bestand van één klantmanager, totaal 227 klanten, de opzet was om alle klanten te spreken. Op 1 december zijn er 183 klanten gesproken en de uitkering van 64 personen is beëindigd, 20 vanwege fraude of verkeerd gegeven informatie of omdat men niet reageerde op de uitnodigingen.

Touria heeft twee casussen waarin de bekende informatie niet overeenkomt met de werkelijke situatie:

Casus 1

34 jarige alleenstaande moeder van twee kinderen, sinds 2007 in de bijstand. Haar jongste kind was onlangs geboren maar de vader was niet bekend bij SoZaWe. Deze mevrouw is opgeroepen in het kader van de pilot en in het gesprek vertelde mevrouw dat zij niet weet wie de vader van haar kind is. Er is vervolgens een onderzoek gestart en uit berichten via social media bleek dat

de vader van het kind samenwoont met de moeder, door waarnemingen is dit bevestigd. De vrouw is wederom uitgenodigd voor een gesprek en gaf toen toe al geruime tijd samen te wonen met de vader van het jongste kind. Omdat de man inkomsten heeft, is er geen recht op uitkering. De uitkering is beëindigd en een gedeelte is teruggevorderd. De vrouw zelf meldde opgelucht te zijn dat het nu uitgekomen is dat ze samenwoont en geen recht op een uitkering heeft.

Casus 2

Echtpaar, waarvan de man 47 jaar is, sinds 1998 in de bijstand, beiden kunnen in principe werken. Ze zijn opgeroepen voor een gesprek waarin onderzocht werd hoe meneer in eerste instantie aan het werk geholpen kan worden. Volgens het dossier hadden beiden verschillende klachten die het werken verhinderen maar door keuringsartsen is er nooit iets geconstateerd. Beide partners zijn aangemeld bij Paswerk voor werkbemiddeling, beiden weigerden mee te werken en wilden geen passend werk aannemen. De man wilde niet dat zijn vrouw aan het werk ging en zelf zou hij medische problemen hebben. Daarnaast waren er vermoedens van zwarte inkomsten. Er zijn waarnemingen uitgevoerd die deze vermoedens bevestigden, ook was er een verzwegen bankrekening. Genoeg redenen om de uitkering te beëindigen, dit is ook gebeurd, maar het echtpaar heeft na beëindiging vrij snel opnieuw een uitkering aangevraagd. De eerste keer is deze uitkering geweigerd maar omdat volgens wet- en regelgeving er recht is op een WWB-uitkering, is bij de tweede aanvraag de uitkering weer toegekend. Meneer is nu op een traject geplaatst bij Werkdag.

Van de uitkeringen die beëindigd zijn, is dat bij negen gevallen wegens uitstroom naar werk of wegens het gaan volgen van een opleiding.

Van de groep mensen die gesproken is, blijft een aantal van ongeveer 55 klanten over waar op dit moment op het gebied van re-integratie naar werk niets gedaan wordt, wel worden deze klanten doorverwezen naar de ketenpartners. Ook is er contact met de sociale wijkteams wanneer er vermoedens zijn dat er meer aan de hand is.

Een voorbeeld van een casus uit deze groep:

Casus

Alleenstaande moeder van 44 jaar, twee minderjarige kinderen die bij ex-partner wonen, sinds 2007 in de bijstand. Tijdens het gesprek kwam naar voren dat ze psychisch-sociale problemen heeft en daardoor niet in staat is te werken. Zij is aangemeld bij Werkdag, met de bedoeling haar situatie te stabiliseren. Mevrouw is erg enthousiast en geeft aan uit de vicieuze cirkel te zijn gekomen wat weer gunstige effecten op haar depressieve klachten heeft. Volgende stap is dag-activering zodat ze kan groeien in haar ontwikkeling, hiervoor gaat zij ook naar Werkdag. Maar er wordt ook doorwezen naar de ketenpartners (vrijwilligerscentrale, BUUV, GGZ etc).

Inmiddels is besloten dat per 1 januari 2015 er een nieuw bestand onder de loep genomen wordt waarbij dezelfde methodes en manier van werken wordt gehanteerd als in de pilot.

Voor verder informatie en cijfers over de Pilot 300 zie bijlage.

Vragen en opmerkingen:

- Gezien de effecten van het oproepen van klanten en het voeren van gesprekken komt de vraag waarom de bestanden van de klantmanagers niet lager zijn. Dit is het gevolg

van de keuze die gemaakt is om meer prioriteit te leggen bij de aanvraag van de WWB-uitkering, omdat de instroom enorm verhoogd is en men probeert aan de poort de aanvragers zo snel mogelijk richting werk te begeleiden. Op dit moment is er geen formatie en budget om het bestand van de klantmanagers te verlagen.

- De bevindingen van deze pilot sluiten aan bij het ongevraagd advies van de Participatieraad over de uitvoering van de WWB, namelijk dat een groot gedeelte van de mensen die langer in de bijstand zijn aan hun lot wordt overgelaten.
- Wordt er wel voldoende integraal gekeken, is er bijvoorbeeld een volgsysteem zodat ervoor gewaakt wordt dat de vervolgschade niet groter is? Bijvoorbeeld wanneer de uitkering wordt beëindigd in een gezin waar ook kinderen opgroeien. Een dergelijk volgsysteem is er niet, wel kan het sociaal wijkteam ingeschakeld worden.
- De uitkering wordt alleen stopgezet wanneer er voldoende inkomen is, wanneer men opnieuw in de problemen komt, kan er wederom bijstand aangevraagd worden aangezien dit een basisvoorziening is.
- Het was een representatief bestand, ook de mensen met een ontheffing van de arbeidsplicht zijn uitgenodigd. Het is nog niet bekend of deze pilot uiteindelijk leidt tot meer ontheffingen van de sollicitatieplicht.
- Het is nu nog niet bekend welk bedrag er totaal is teruggevorderd, of hoeveel er uiteindelijk bespaard is aan uitkeringen. Een aantal fraudezaken wordt nog onderzocht.
- Wanneer er schulden ontstaan door fraude kan hiervoor geen beroep gedaan worden op de schuldhulpverlening.
- Wanneer iemand na beëindiging van de uitkering opnieuw een aanvraag indient, komt deze terecht bij dezelfde klantmanager en zal er extra gemonitord worden.

4. Reactie college op ongevraagd advies uitvoering WWB

In oktober heeft de participatieraad een advies uitgebracht waarin zij haar zorgen uitsprak over het re-integratiebeleid van de gemeente en het feit dat 70% van de mensen met een WWB uitkering niet voldoen aan de verplichting in geschreven te staan bij het UWV en dat de gemeente hier niet op gecontroleerd heeft. De Participatieraad was niet erg tevreden met de reactie van het college. Daarom heeft er een gesprek plaatsgevonden met wethouder Joyce Langenacker, Eric Dorscheidt, als hoofd Sociale Zaken en Werkgelegenheid en een afvaardiging van de Participatieraad. Daar is besloten het debat aan te gaan in het openbaar met de gehele Participatieraad.

Reactie van Joyce:

In 2011 heeft de raad de nota Kans en Kracht vastgesteld, waarin staat waar SoZaWe zich met de beschikbare middelen de komende periode op gaat richten. Er is toen gekozen om in eerste instantie de formatie en het budget in te zetten aan de voorkant van het proces. Dus ervoor zorgen dat mensen niet in de bijstand terechtkomen maar zoveel mogelijk bemiddelen naar werk omdat wanneer je eenmaal in de uitkering zit de uitstroom naar werk lastiger wordt. Gevolg van deze keuze is dat er minder tijd en middelen zijn voor het zittend bestand waardoor deze inderdaad minder perspectief geboden kan worden en ook niet alle veranderingen in

situaties bekend zijn. Met de pilot 300 is duidelijk geworden dat het belangrijk is het bestand te kennen omdat dit veel oplevert zowel voor de mensen zelf als de gemeente.

Voor wat betreft de inschrijvingen bij het UWV, dit is vorig jaar zomer al geconstateerd en er zijn destijds al verschillende gesprekken over gevoerd. Tot 1 januari was er wel de verplichting om ingeschreven te staan maar er was geen match met het UWV mogelijk, het leverde niets op, dit was de reden waarom SoZaWe niet gehandhaafd heeft op het ingeschreven staan. Met ingang van 1 januari 2015 kan het UWV de match wel maken, dus aan een CV mogelijke vacatures koppelen waar direct op gereageerd kan worden en is het een middel om mensen aan het werk te helpen. Met het UWV is de afspraak gemaakt dat de inschrijving automatisch elke drie maanden wordt verlengd tenzij SoZaWe aangeeft dat dit anders moet. De inschrijfplicht geldt volgens de regelgeving ook voor mensen met een ontheffing van de sollicitatieplicht, maar SoZaWe zal hier niet op handhaven. Op dit moment wordt een inhaalslag gemaakt en zijn inmiddels 2200 klanten van de in totaal 3300 bijstandsgerechtigden ingeschreven.

Na deze toelichting van Joyce volgt een debat over het re-integratie beleid van SoZaWe in de afgelopen tien jaar.

Aan het eind van het debat wordt geconstateerd dat zoals al vermeld in ons ongevraagd advies, er in de afgelopen jaren weinig aandacht is geweest voor het zittend bestand. Dit is blijkbaar een keuze geweest van de gemeenteraad. In eerdere adviezen over de Participatiewet heeft de Participatieraad al aangegeven zich zorgen te maken over mensen die al langer in de bijstand zitten, zij ziet graag dat er een actiever re-integratiebeleid gevoerd wordt. Reden om de aandacht van de politiek te vragen. Ruth zal tijdens de komende commissievergadering inspreken en de gemeenteraad oproepen tot een debat.

Joyce voegt toe dat in het nieuwe jaar de uitkomsten van de pilot 300 gepresenteerd zullen worden aan de gemeenteraad en dat het onderwerp geagendeerd zal worden voor een van de volgende vergaderingen van de commissie Samenleving.

5. Conceptverslag 4 november 2014 en actielijst

Tekstueel; geen opmerkingen.

Inhoudelijk ; blz. 3, Gert-Jan stelt voor niet de naam Haarlems lab te gebruiken om onduidelijkheid te voorkomen. De Integrale Aanpak in Haarlem is een betere term.

Actielijst:

punt 01/01, Joyce meldt dat er een lokaal sociaal akkoord is afgesloten rond de Participatiewet waarin ook afspraken zijn gemaakt over garantiebanen ook binnen de overheid. Hierover is nu contact met de afdeling HRM van de gemeente Haarlem, zij stelt voor hierin de vraag over de aandacht voor diversiteit binnen het personeelsbeleid mee te nemen.

Punt 05/01, Joyce neemt deze actie mee in het overleg met SoZaWe. Achterliggende gedachte is om te komen tot een laagdrempelige manier van het indienen van klachten en tegelijkertijd het volgen van klachten zodat men hier van kan leren en het uiteindelijk de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komt.

6. Reactie college op ongevraagd advies organisatie Wmo-vervoer en toekomstig doelgroepen vervoer

De werkgroep heeft nog een aantal vragen, deze week is er nog een toelichtend gesprek over de ontwikkelingen binnen het Wmo-vervoer, mogelijk dat deze vragen dan beantwoord

worden. Na dit gesprek besluit de werkgroep of zij wel of niet inspreekt op de vergadering van de commissie Samenleving van a.s. donderdag.

De reactie zelf is niet erg concreet, er worden geen data of termijnen genoemd, waardoor het lastig wordt de toezeggingen te volgen. Zoals ook besproken op de cursusdag van 15 november moet hier meer aandacht voor komen.

7. De ombudsfunctie

In de vorige vergadering is de motie besproken waarin gevraagd werd om een regionale ombudsfunctie. Er is toen besloten dat Gert-Jan een ongevraagd advies opstelt waarin wij adviseren dat de gemeente de ombudsfunctie inricht en dat de regiogemeenten aansluiten. Gert-Jan heeft een recente notitie van de gemeente Enschede verspreid waarin een aantal mogelijkheden voor het invullen van de ombudsfunctie wordt toegelicht, welke mogelijk ook interessant zijn voor Haarlem. Hij stelt een ongevraagd advies op waarin deze informatie wordt meegenomen. Frits, Corinne en Ruth lezen mee en vullen aan waar nodig.

Joyce merkt op dat er in het regionale portefeuillehouder overleg ook gesproken is over de ombudsfunctie en dan vooral over de vraag waar behoefte aan is. Er is al een beroep en bezwaar procedure, wil je de ombudsfunctie vóór of juist na dit proces insteken. De keuze in dit overleg is gemaakt om het in te zetten vóór de beroep en bezwaarprocedure, in een vorm van mediation. Overigens heeft de landelijke Ombudsman geadviseerd om het begrip ombudsman niet te gebruiken.

8. Terugkoppeling Haarlemse Helden

Dit jaar is voor het eerst de Participatieprijs Haarlem uitgereikt tijdens de Haarlemse Helden 2014. Het was een geslaagde bijeenkomst, druk bezocht, veel aandacht van de pers, goede toespraak van Ruth, mooi juryrapport en een terechte winnaar. Binnenkort vindt er nog een gesprek plaats met de winnaars over de besteding van het prijzengeld. Besloten wordt ook volgend jaar aan te sluiten bij dit evenement. Ruth dankt de juryleden voor hun werkzaamheden.

9. Rondvraag en sluiting

Hans meldt dat het bezoek aan de voedselbank wordt verschoven naar een later tijdstip.

Corinne vraagt of er al een verslag is van de Samen voor elkaar bijeenkomst in de Philharmonie van 23 oktober jl. Joyce informeert hiernaar.

Mirjam vraagt wanneer we de dropbox gaan gebruiken. We vragen aan Douwe of hij iedereen een uitnodiging wil sturen. Ook vraagt ze zich af waarom we niet in de nieuwe Gemeentegids staan. Saskia vraagt dit na bij communicatie.

Petra meldt dat de Nieuwe Akker is genomineerd voor de Gouden Duim. Verder zou ze graag een overzicht hebben van alle veranderingen vanaf januari 2015. Aangeraden wordt te kijken op de website: www.hulpinhaarlem.nl

Anja vraagt of er binnen de gemeente cliëntenondersteuning is binnen het gehele sociale domein. Dit wordt in 2015 nog uitgevoerd door MEE.

Frits vraagt aandacht voor de afbouw van de Wajong en WSW. Joyce merkt op dat hierover nog een discussie komt met de raad aangezien dit per 1 juli 2015 formeel afgerond moet zijn. De

bedoeling is om over dit onderwerp eerder duidelijkheid te verschaffen, er wordt nu gewerkt aan een notitie, deze komt nog richting Participatieraad.

Er zijn verder geen vragen en Ruth bedankt de aanwezigen en in het bijzonder Joyce voor haar prettige bijdrage aan deze vergadering. Joyce meldt dat zij, wanneer het nodig is, altijd bereid is aan te schuiven bij de vergadering.

Ruth sluit de vergadering.

Actielijst

<i>nummer</i>	<i>actie</i>	<i>wie</i>	<i>datum</i>
01/01	Onderzoek naar aandacht voor diversiteit binnen het personeelsbeleid van de gemeente Haarlem	Ruth-Joyce	Najaar 2014
04/02	Handleiding dropbox	Douwe	Juni 2014
05/01	Opvragen klachtenprocedure SoZaWe/gesprek met klachtencoördinator	Saskia, Ruth, CorinneJoyce	Najaar 2014
05/02	Deelname NL doet dag	Mirjam	20/21 Maart 2015
06/03	Onderzoek naar nieuwe groep daklozen	Ruth en Corinne	Najaar 2014
10/03	Organiseren werkbezoek Voedselbank	Hans	Najaar 2014
10/04	Organiseren werkbezoek OCK- Het Spalier	Petra	Najaar 2014
10/05	Organiseren cliëntenbijeenkomst	Saskia en Corinne	Voorjaar 2014
11/02	Ongevraagd advies regionale ombudsfunctie	Gert-Jan	December 2014